

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖS
PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL MONREALIO PROTOKOLO DĖL OZONO SLUOKSNĮ ARDANČIŲ MEDŽIAGŲ PAKEITIMO, PRIIMTO DVIDEŠIMT AŠTUNTAJAME ŠALIŲ SUSITIKIME, ĮVYKUSIAME 2016 M. SPALIO 10-15 D. KIGALYJE, RATIFIKAVIMO“ PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO DEKRETO „DĖL TEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI RATIFIKUOTI MONREALIO PROTOKOLO DĖL OZONO SLUOKSNĮ ARDANČIŲ MEDŽIAGŲ PAKEITIMĄ, PRIIMTĄ DVIDEŠIMT AŠTUNTAJAME ŠALIŲ SUSITIKIME, ĮVYKUSIAME 2016 M. SPALIO 10-15 D. KIGALYJE“ PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KREIPIMOSI Į RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ SU PRAŠYMU PATEIKTI LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI RATIFIKUOTI MONREALIO PROTOKOLO DĖL OZONO SLUOKSNĮ ARDANČIŲ MEDŽIAGŲ PAKEITIMĄ, PRIIMTĄ DVIDEŠIMT AŠTUNTAJAME ŠALIŲ SUSITIKIME, ĮVYKUSIAME 2016 M. SPALIO 10-15 D. KIGALYJE“ PROJEKTO (TAP NR. 18-253, NR. 18-254, NR. 18-252; TAIS NR. 18-2114, NR. 18-2113, NR. 18-2112)

2018-03-06 Nr. NV-564

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

2. Projekto tikslas – ratifikuoti ir įgyvendinti 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje (Ruanda) dvidešimt aštuntajame šalių susitikime priimtą Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimą.

3. Dabartinė situacija:

- Lietuva 1994 m. prisijungė prie Vienos konvencijos dėl ozono sluoksnio apsaugos ir Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų.
- 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje (Ruanda) dvidešimt aštuntajame šalių susitikime priimtas Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimas, kuris 2017 m. liepos 17 d. buvo patvirtintas ES vardu.
- Pagrindinis Kigalio pakeitimo reikalavimas – laipsniškai mažinti hidrofluorangliavandenilių (HFC) *gamybą ir naudojimą*. Lietuva, kaip ir kitos ES valstybės narės, privalės HFC *naudojimą* sumažinti 2019 m. – 10 proc., 2024 m. – 40 proc., 2029 m. – 70 proc., 2034 m. – 80 proc., 2036 m. – 85 proc., lyginant su 2011–2013 m. Reikalavimas sumažinti HFC *gamybą* Lietuvai nėra aktualus, kadangi šios medžiagos Lietuvoje negaminamos.

4. Projekto esmė – siekiama:

- ratifikuoti ir įgyvendinti Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimą, priimtą 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje (Ruanda) dvidešimt aštuntajame šalių susitikime;
- visuotinai užtikrinti klimato apsaugą nuo šiltnamio efektą sukeliančių dujų – hidrofluorangliavandenilių (HFC) poveikio, laipsniškai mažinant HFC gamybą ir naudojimą;
- prisidėti prie Paryžiaus susitarimo tikslų vykdymo (įgyvendinus Kigalio pakeitimą, iki XXI a. pabaigos bus išvengta pasaulio temperatūros padidėjimo 0,5°C).

Pažymėtina, kad:

- Lietuva jau įgyvendina 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 517/2014 dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 842/2006, taigi, ratifikavus Kigalio pakeitimą, papildomų HFC mažinimo įsipareigojimų neatsiras.

- Neigiamų pasekmių priėmus teikiamus teisės aktų projektus nenumatoma. Įgyvendinant Kigalio pakeitimo priemones, apimančias laipsnišką HFC gamybos ir naudojimo mažinimą, bus sumažintas šių medžiagų poveikis klimato kaitai, užkirstas kelias neribotam jų naudojimui. Tikimasi, kad įgyvendinus Kigalio pakeitimą, iki šio amžiaus pabaigos bus išvengta pasaulio temperatūros padidėjimo 0,5 °C ir tai bus teigiamas įnašas siekiant Paryžiaus susitarimo tikslų.

5. Derinimas:

- be pastabų suderinta su Energetikos ministerija, Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija, Žemės ūkio ministerija, Europos teisės departamentu ir Nacionaline šaltininkų asociacija;
- atsižvelgta į Finansų ministerijos, Teisingumo ministerijos ir Užsienio reikalų ministerijos pastabas;
- Lietuvos pramoninkų konfederacija derinimo išvadų nepateikė.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatomis:

94. <...> Lietuvos energetinio saugumo ir konkurencingumo pagrindas – darnus vystymasis, pagrįstas taupiu energijos išteklių vartojimu bei vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimu. Tai naujos energetikos politikos pagrindas, *siekiant ilgalaikių ES ir tarptautinių klimato kaitos mažinimo tikslų*.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlome teikiamus teisės aktų projektus svarstyti Vyriausybės posėdyje (A dalyje). Projektai bus patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. vasario 27 d. išvadoje Nr. NV-485 pateiktas redakcinio pobūdžio pastabas.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Gina Gajauskienė

Gina Gajauskienė, tel. 870663765, el. p. gina.gajauskiene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-02-26 Nr. (10-1)-D8-1195

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖS AKTŲ, SUSIJUSIŲ SU KIGALIO PAKEITIMO RATIFIKAVIMU, PROJEKTŲ TEIKIMO

Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimas priimtas dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, vykusiame 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje (Ruanda) (toliau – Kigalio pakeitimas). 2017 m. liepos 17 d. Europos Sąjungos (toliau – ES) Taryba priėmė sprendimą (ES) 2017/1541, kuriuo Kigalio pakeitimas patvirtintas ES vardu.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 138 straipsnio pirmosios dalies 5 punktu ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 5 punktu, Monrealio protokolo Kigalio pakeitimas priskirtinas ratifikuojamų tarptautinių sutarčių kategorijai.

Kigalio pakeitimo ratifikavimas svarbus siekiant įgyvendinti Paryžiaus susitarimo, priimto pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (toliau – Paryžiaus susitarimas), ilgalaikius tikslus, užtikrinti, kad vidutinės pasaulio temperatūros didėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C ir siekti 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu ir antroje šio šimtmečio pusėje pasiekti žmogaus veiklos nulemtų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) išmetimų ir jų pašalinimo absorbentais pusiausvyrą. Paryžiaus susitarimas reglamentuoja visų išmetamųjų ŠESD mažinimą, išskyrus dujas, kurios kontroliuojamos Monrealio protokolu.

Įsigaliojus Kigalio pakeitimui, jį ratifikavusios šalys bus įsipareigojusios siekti bendro tikslo – visuotinai užtikrinti klimato apsaugą nuo stipraus ŠESD – hidrofluorangliavandenilių (toliau – HFC) poveikio. Šios medžiagos ozono sluoksnio neardo, tačiau jos yra ŠESD, kuriomis dažniausiai keičiamos ozono sluoksnį ardančios medžiagos, kurių atsisakoma pagal Monrealio protokolą. Kigalio pakeitimu nustatomi veiksmai, kurių turi imtis šalys, atsižvelgdamos į savo ekonominio ir socialinio išsivystymo lygį, kad laipsniškai sumažintų HFC naudojimą. Pagal Kigalio pakeitimo nuostatas išsivysčiusios šalys, įskaitant Lietuvos Respubliką ir kitas ES valstybes nares, 2019 m. pirmosios pradės įgyvendinti laipsniško HFC mažinimo procesą. Kitoms šalims taikomos lankstesnės priemonės. Dauguma besivystančiųjų šalių veiksmus, siekiant sumažinti ŠESD gamybą ir vartojimą, pradės 2029 m., likusioms besivystančioms šalims pirmasis žingsnis numatytas 2032 m.

Aplinkos ministerija, inicijuodama tarptautinės sutarties ratifikavimo procedūrą, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei su Kigalio pakeitimo ratifikavimu susijusius teisės aktų projektus (pridedama) pagal Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių rengimo ir sudarymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. 1179, 18 punkte nustatytą procedūrą.

Kigalio pakeitimo vertimo į lietuvių kalbą autentiškumą patvirtino Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių rengimo ir sudarymo taisyklių 11 punkte nustatyta tvarka.

Teisės aktų projektus be pastabų suderino Energetikos, Susisiekimo, Ūkio, Žemės ūkio ministerijos, Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Nacionalinė šaltininkų asociacija. Į Finansų, Teisingumo ir Užsienio reikalų ministerijos pastabas

Atkurtai
Lietuvai

atsižvelgta. Lietuvos pramoninkų konfederacija derinimo išvadų nepateikė.

Lietuvos Respublika jau įgyvendina 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 517/2014 dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 842/2006, taigi, ratifikavus Kigalio pakeitimą, papildomų HFC mažinimo įsipareigojimų neatsiras.

Neigiamų pasekmių priėmus teikiamus teisės aktų projektus nenumatoma. Įgyvendinant Kigalio pakeitimo priemones, apimančias laipsnišką HFC gamybos ir naudojimo mažinimą, bus sumažintas šių medžiagų poveikis klimato kaitai, užkirstas kelias neribotam jų naudojimui. Tikimasi, kad įgyvendinus Kigalio pakeitimą, iki šio amžiaus pabaigos bus išvengta pasaulio temperatūros padidėjimo 0,5 °C ir tai bus teigiamas įnašas siekiant Paryžiaus susitarimo tikslų.

Teisės aktų projektai neturės tiesioginio poveikio korupcijai ir kriminogeninei situacijai.

Teisės aktų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617, reikalavimus.

Teisės aktų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje. Visuomenė ir suinteresuotos institucijos gali teikti pastabas ir pasiūlymus per Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 27 punkte nurodytą terminą.

Teisės aktų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Teisės aktų projektus parengė Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos departamento (direktorė Marija Teriošina, tel. 8 706 63501) Cheminių medžiagų skyriaus (vedėja Zita Varanavičienė, tel. 8 706 61858) vyriausioji specialistė Ingrida Varžgalienė, tel. 8 706 63503.

Analitinė informacija dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimo, priimto dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, įvykusiame 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje, ratifikavimo“ projekto pridedama.

PRIDEDAMA:

1. Analitinė informacija dėl teikiamų Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimo, priimto dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, įvykusiame 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje, ratifikavimo“ projekto, 1 lapas.

2. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimo, priimto dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, įvykusiame 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje, ratifikavimo“ projektas, 1 lapas.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Respublikos Prezidentą su prašymu pateikti Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimą, priimtą dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, įvykusiame 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje“ projektas, 1 lapas.

4. Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto „Dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimą, priimtą dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, įvykusiame 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje“ projektas, 1 lapas.

5. Aiškinamasis raštas dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimo, priimto dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, ratifikavimo“ projekto, 5 lapai.

6. Kigalio pakeitimas lietuvių kalba, 11 lapų.

7. Kigalio pakeitimas anglų kalba, 14 lapų.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL KREIPIMOSI Į RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ SU PRAŠYMU PATEIKTI
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI RATIFIKUOTI MONREALIO PROTOKOLO
DĖL OZONO SLUOKSNĮ ARDANČIŲ MEDŽIAGŲ PAKEITIMĄ, PRIIMTĄ
DVIDEŠIMT AŠTUNTAJAME ŠALIŲ SUSITIKIME, ĮVYKUSIAME 2016 M.
SPALIO 10–15 D. KIGALYJE**

2018 m.

Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 8 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Kreiptis į Lietuvos Respublikos Prezidentą su prašymu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 2 punktu ir 138 straipsnio pirmosios dalies 6 punktu, pateikti Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimą, priimtą dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, įvykusiame 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje (Ruanda).

Ministras Pirmininkas

Užsienio reikalų ministras

Tiesioginio ryšio departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018-02-22

Užsienio reikalų ministras
R. J. Navickas
2018-02-21

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-02-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

DEKRETAS

DĖL TEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI RATIFIKUOTI MONREALIO
PROTOKOLO DĖL OZONO SLUOKSNĮ ARDANČIŲ MEDŽIAGŲ PAKEITIMĄ,
PRIIMTĄ DVIDEŠIMT AŠTUNTAJAME ŠALIŲ SUSITIKIME, ĮVYKUSIAME 2016 M.
SPALIO 10–15 D. KIGALYJE

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 2 punktu,
t e i k i u Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį
ardančių medžiagų pakeitimą, priimtą dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, įvykusiame 2016 m.
spalio 10–15 d. Kigalyje (Ruanda).

2 straipsnis.

Šį dekretą Lietuvos Respublikos Seimui pristatys aplinkos ministras Kęstutis Navickas, o, jei
jis negalėtų dalyvauti, – aplinkos viceministras Dalius Krinickas.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir protokolų departamento
direktorė
Sgnė Jaksienė
2018-02-22

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-02-26

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-02-21

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO
„DĖL MONREALIO PROTOKOLO DĖL OZONO SLUOKSNĮ ARDANČIŲ
MEDŽIAGŲ PAKEITIMO, PRIIMTO DVIDEŠIMT AŠTUNTAJAME ŠALIŲ SUSITIKIME,
ĮVYKUSIAME 2016 M. SPALIO 10–15 D. KIGALYJE, RATIFIKAVIMO“ PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimo, priimto dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, įvykusiame 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje, ratifikavimo“ projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas, siekiant ratifikuoti ir įgyvendinti 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje (Ruanda) dvidešimt aštuntajame šalių susitikime priimtą Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimą (toliau – Kigalio pakeitimas).

Lietuvos Respublika 1994 m. prisijungė prie Vienos konvencijos dėl ozono sluoksnio apsaugos ir Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų ir palaipsniui (1997 m. ir 2004 m.) ratifikavo visus ankstesnius šio protokolo pakeitimus atitinkamai šiais teisės aktais:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gruodžio 19 d. nutarimas Nr. 1279 „Dėl prisijungimo prie 1985 metų Vienos konvencijos dėl ozono sluoksnio apsaugos, 1987 metų Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų ir Muitinių bendradarbiavimo tarybos 1990 m. birželio 26 d. rekomendacijos dėl medžiagoms, kurios kontroliuojamos pagal Monrealio protokolą dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, skirtų subpozicijų įtraukimo į nacionalines statistikos nomenklatūras, siekiant pagerinti duomenų apie šių medžiagų gabenimą surinkimą ir palyginimą priėmimo“.

2. Lietuvos Respublikos įstatymas dėl Monrealio protokolo dėl medžiagų, ardančių ozono sluoksnį, Londono ir Kopenhagos papildymų bei pataisų ratifikavimo.

3. Lietuvos Respublikos įstatymas dėl Monrealio protokolo pakeitimo, priimto devintajame šalių susitikime, įvykusiame Monrealyje 1997 m. rugsėjo 15–17 d., ir Monrealio protokolo pakeitimo, priimto vienuoliktajame šalių susitikime, įvykusiame Pekine 1999 m. lapkričio 29–gruodžio 3 dienomis, ratifikavimo.

Kigalio pakeitimo ratifikavimas svarbus siekiant įgyvendinti Paryžiaus susitarimo, priimto pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (toliau – Paryžiaus susitarimas), ilgalaikius tikslus, užtikrinti, kad vidutinės pasaulio temperatūros didėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2°C ir siekti 1,5°C, palyginti su iki pramoninių laikotarpio lygiu ir antroje šio šimtmečio pusėje pasiekti žmogaus veiklos nulemtą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekio iš šaltinių ir jų šalinimo absorbentais pusiausvyrą. Paryžiaus susitarimas reglamentuoja visų išmetamųjų ŠESD, išskyrus dujas, kurios kontroliuojamos Monrealio protokolu, mažinimą.

Įsigaliojus Kigalio pakeitimui jį ratifikavusios šalys, bus įsipareigojusios siekti bendro tikslo – visuotinai užtikrinti klimato apsaugą nuo didelio šiltėjimo potencialo (iki 23 000 kartų didesnis negu anglies dioksido) ŠESD – hidrofluorangliavandenilių (toliau – HFC) poveikio. Šios medžiagos ozono sluoksnio neardo, tačiau jos yra ŠESD, kuriomis dažniausiai keičiamos ozono sluoksnį ardančios medžiagos, kurių atsisakoma pagal Monrealio protokolą. Kigalio pakeitimu nustatomi veiksmai, kurių turi imtis šalys, atsižvelgdamos į savo ekonominio ir socialinio išsivystymo lygį, kad laipsniškai sumažintų HFC naudojimą. Pagal Kigalio pakeitimo nuostatas išsivysčiusios šalys, įskaitant ES valstybes nares, 2019 m. pirmosios pradės įgyvendinti laipsniško HFC mažinimo procesą. Kitoms šalims taikomos lankstesnės priemonės. Dauguma besivystančiųjų šalių, veiksmus

siekiant sumažinti šių ŠESD gamybą ir vartojimą pradės 2029 m., o likusioms besivystančioms šalims pirmasis žingsnis numatytas 2032 m.

Lietuvos Respublika jau įgyvendina 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 517/2014 dėl fluorintų ŠESD, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 842/2006 (OL 2014 L 150, p. 195) (toliau – Reglamentas Nr. 517/2014), taigi, ratifikavus Kigalio pakeitimą, papildomų HFC mažinimo įsipareigojimų neatsiras. Įgyvendinant Reglamento Nr. 517/2014 reikalavimus, HFC importuojančios ir eksportuojančios Lietuvos įmonės dalyvauja bendroje ES HFC kvotų sistemoje, kuria palaipsniui mažinamas įmonėms prieinamų rinkai pateikiamų HFC kiekis, skatinama diegti naujas efektyvias technologijas ir naudoti alternatyvius aušalus.

Tikimasi, kad Kigalio pakeitimas įsigalios 2019 m. sausio 1 d., kai jį jau bus ratifikavę dvidešimt valstybių arba ekonominės integracijos regioninių organizacijų, kurios yra Monrealio protokolo šalys.

Siekama, kad Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybės narės kuo greičiau ratifikuotų Kigalio pakeitimą.

2017 m. liepos 17 d. priimtas Tarybos sprendimas (ES) 2017/1541 dėl Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų Kigalio pakeitimo sudarymo Europos Sąjungos vardu, kuriuo Kigalio pakeitimas patvirtinamas ES vardu ir Tarybos pirmininkas įpareigojamas paskirti asmenį, įgaliotą ES vardu deponuoti patvirtinimo dokumentą ir taip išreikšti ES sutikimą būti saistomai Kigalio pakeitimo.

ES buvo aktyvi derybų iniciatorė ir derybininkė, įtakoję sėkmingą derybų rezultatą ir toliau laikosi lyderystės, siekdama, kad kuo greičiau įsigaliotų Kigalio pakeitimas. Dėl šios priežasties ES institucijos aktyviai ragina valstybes nares kuo skubiau ratifikuoti Kigalio pakeitimą, kad kuo greičiau visuotinai būtų įgyvendinamos priemonės, skirtos sumažinti HFC gamybą ir naudojimą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos departamento (direktorė Marija Teriošina, tel. 8 706 63501) Cheminių medžiagų skyrius (vedėja Zita Varanavičienė, tel. 8 706 61858). Pagrindinė rengėja Cheminių medžiagų skyriaus vyriausioji specialistė Ingrida Varžgalienė, tel. 8 706 63503.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Kigalio pakeitimo nuostatos jau įgyvendinamos atitinkamuose ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

Lietuvos Respublikoje nuo 2015 m. sausio 1 d. tiesiogiai taikomos Reglamento Nr. 517/2014 nuostatos, įskaitant šių dujų laipsniško atsisakymo reikalavimus, kaip sutarta pagal Kigalio pakeitimą. Reglamento Nr. 517/2014 nuostatomis įgyvendinti be Europos Komisijos įgyvendinamųjų reglamentų (sprendimų) patvirtinti šie nacionaliniai teisės aktai:

1. Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymas.
2. Administracinių nusižengimų kodeksas.

3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. sausio 8 d. įsakymas Nr. D1-1052 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. liepos 20 d. įsakymo Nr. D1-420 „Dėl Fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų tvarkymo atestatų išdavimo, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo.

4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. gegužės 8 d. įsakymas Nr. D1-394 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 7 d. įsakymo Nr. D1-12 „Dėl duomenų apie fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas ir ozono sluoksnį ardančias medžiagas teikimo, surinkimo ir tvarkymo, šių dujų ar medžiagų turinčios įrangos ir sistemų apskaitos tvarkos aprašo

patvirtinimo“ pakeitimo“.

5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. gegužės 8 d. įsakymas Nr. D1-393 „Dėl darbuotojų, atliekančių darbus, susijusius su fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų tvarkymu, mokymo ir atestavimo reikalavimų“.

6. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. rugpjūčio 20 d. įsakymas Nr. D1-672 „Dėl Darbuotojų, vykdančių su stacionariomis priešgaisrinėmis sistemomis ir gesintuvais, kuriuose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ar ozono sluoksnį ardančių medžiagų, susijusią veiklą, mokymo programos patvirtinimo“.

7. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 16 d. įsakymas Nr. D1-897 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymo Nr. D1-957 „Dėl Fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ribojimo, naudojimo, surinkimo ir suardymo reikalavimų įgyvendinimo užtikrinimo“ pakeitimo.

8. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 10 d. įsakymas Nr. D1-671 „Dėl Darbuotojų, dirbančių su ozono sluoksnį ardančių medžiagų ir fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų turinčia šaldymo, oro kondicionavimo, šilumos siurblių įranga ir izoterminių sunkvežimių ir priekabų šaldymo įrenginiais, mokymo programos patvirtinimo“.

9. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 10 d. įsakymas Nr. D1-668 „Dėl Darbuotojų, surenkančių fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas iš aukštos įtampos skirstomųjų įrenginių, mokymo programos patvirtinimo“.

ES valstybės, įskaitant Lietuvos Respubliką, rinkai pateikiamų HFC kiekio laipsnišką mažinimą pradėjo 2016 m. Reglamentu Nr. 517/2014 nustatytos HFC kiekio mažinimo užduotys iki 2030 m., taigi ES jau yra įpareigota vykdyti Kigalio pakeitimo reikalavimus iki 2030 m. Rinkai pateikiamų HFC kiekio mažinimo tvarkaraštis po 2030 m. bus nustatytas remiantis peržiūros, kuri pagal Reglamento Nr. 517/2014 21 straipsnio 2 dalį turi būti pradėta 2022 m., rezultatais.

ES 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijoje nustatytas visiems ekonomikos sektoriams taikomas plataus užmojo tikslas iki 2030 m. ES bent 40 proc. sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį, palyginti su 1990 m., taip pat atsinaujinančios energijos ir energijos efektyvumo tikslai. 2030 m. klimato ir energijos politikos strategijos įgyvendinimas yra prioritetas Paryžiaus susitarimo įgyvendinimo veiksmas. Lietuvos Respublika Paryžiaus susitarimą ratifikavo 2016 m. gruodžio 22 d. Lietuvos Respublikos įstatymu Nr. XIII-184 „Dėl Paryžiaus susitarimo, priimto pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, ratifikavimo“. Pripažįstama, kad bet kokia technologija, kuria siekiant Kigalio pakeitimo tikslų, bus keičiamos HFC technologijos, turi būti bent tokio paties energijos vartojimo efektyvumo lygio kaip ir keičiama technologija, todėl numatytas laipsniškas HFC atsisakymas dera su energetikos politika. Be to, tikimasi, kad dėl būtinybės pakeisti šaltnešius perprojektuojamose šaldymo ir oro kondicionavimo sistemose bus atlikta kitų didelių energijos vartojimo efektyvumo patobulinimų ir taip bus prisidėta prie uždavinių įgyvendinimo.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Kaip minėta, pagrindinis Kigalio pakeitimo reikalavimas – laipsniškai mažinti HFC gamybą ir naudojimą. Lietuvos Respublika, kaip ir kitos ES valstybės narės, privalės HFC naudojimą sumažinti 2019 m. – 10 proc., 2024 m. – 40 proc., 2029 m. – 70 proc., 2034 m. – 80 proc., 2036 m. – 85 proc., lyginant su 2011–2013 m. Reikalavimas sumažinti HFC gamybą Lietuvos Respublikai nėra aktualus, kadangi šios medžiagos Lietuvos Respublikoje negaminamos.

Kigalio pakeitimu reikalaujama nustatyti ir įgyvendinti HFC importo ir eksporto licencijų sistemą. Reglamentas Nr. 517/2014 nustato kvotų ir atitikties deklaracijų sistemą, taikomą gaminamiems, importuojamiems ir eksportuojamiems HFC ir iš anksto HFC užpildytai įrangai.

Kigalio pakeitimas taip pat nustato, kad HFC importas iš bet kurios valstybės ne Kigalio

pakeitimo šalies ir HFC eksportas į bet kurią valstybę ne Kigalio pakeitimo šalį yra draudžiamas. Tikimasi, kad šios nuostatos įsigalios 2033 m. sausio 1 d. ir Kigalio pakeitimą jau bus ratifikavę septyniasdešimt valstybių arba ekonominės integracijos regioninių organizacijų, kurios yra Monrealio protokolo šalys.

Kigalio pakeitimas nustato duomenų apie HFC rinkimo, ataskaitų teikimo reikalavimus Ozono sekretoriatui.

Laipsniškai mažinti HFC gamybą ir naudojimą būtina tam, kad būtų sumažintas šių medžiagų poveikis klimato kaitai ir būtų užkirstas kelias neribotam jų naudojimui, ypač besivystančiose šalyse. Tikimasi, kad įgyvendinus Kigalio pakeitimą, iki šio amžiaus pabaigos bus išvengta pasaulio temperatūros padidėjimo 0,5°C ir tai bus teigiamas įnašas siekiant Paryžiaus susitarimo tikslų.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymas neigiamos įtakos korupcijai ir kriminogeninei situacijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo įgyvendinimas verslo sąlygoms ir jo plėtrai papildomo poveikio neturės. Kaip minėta anksčiau, Kigalio pakeitimo nuostatos jau vykdomos įgyvendinant atitinkamus tiesioginio taikymo ES ir nacionalinius teisės aktus.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Kol Europos Komisija nėra patvirtinusi Kigalio pakeitimo 7 straipsnio įgyvendinamųjų teisės aktų dėl ES valstybių narių statistinių duomenų teikimo, galiojančių nacionalinių teisės aktų keisti ar rengti nereikia.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nauji terminai nenustatomi.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

Projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti įgyvendinamųjų teisės aktų nereikės priimti.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų reikalavimams įgyvendinti yra sukurtas finansinis mechanizmas ir įsteigtas Daugiašalis fondas, kurio pagrindinis tikslas – suteikti finansinę paramą besivystančioms šalims vykdyti protokolo reikalavimus.

Monrealio protokolo šalys, įskaitant Lietuvos Respubliką, kiekvienais metais moka įmokas į Daugiašalį fondą. Kasmetinis šalių įmokų dydis priklauso nuo Monrealio protokolo šalių susitikimuose patvirtinto Daugiašalio fondo trejų metų biudžeto ir yra skaičiuojamas proporcingai šalių koeficientui pagal Jungtinių Tautų skalę.

Vykdydama įsipareigojimus pagal Monrealio protokolą dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, Lietuvos Respublika moka įmokas į Daugiašalį fondą iš valstybės biudžeto lėšų. 2012–2014 m. Lietuvos Respublikos metinės įmokos į Daugiašalį fondą sudarė 110 560 JAV dolerių, 2015–2017 m. – 147 530 JAV dolerių. 2018–2020 m. Lietuvos Respublikos įmokos į Daugiašalį fondą sieks 181 500 JAV dolerių kiekvienais metais ir tai turės atitinkamą įtaką valstybės biudžetui. Atkreipiame dėmesį, kad nuo 2019 m. Aplinkos ministerijai atsiras papildomas lėšų poreikis (apie 34 000 JAV dolerių) tarptautiniams mokesčiams mokėti.

2018 m. Lietuvos Respublikos įmokos į Daugiašalį fondą bus mokamos neviršijant Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme Aplinkos ministerijai patvirtintų asignavimų. Planuojant vėlesnių metų asignavimus Aplinkos ministerijai, bus įvertintas atitinkamas lėšų poreikis tarptautiniams mokesčiams mokėti, įskaitant įmokas į Daugiašalį fondą.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Teisės aktų projektus be pastabų suderino Energetikos, Susisiekimo, Ūkio, Žemės ūkio ministerijos, Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Nacionalinė šaltininkų asociacija. Į Finansų, Teisingumo ir Užsienio reikalų ministerijos pastabas atsižvelgta. Lietuvos pramoninkų konfederacija derinimo išvadų nepateikė.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną „Eurovoc“

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną „Eurovoc“: „ozono sluoksnį ardančios medžiagos“, „fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos“, „klimato kaita“, „ratifikavimas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ĮSTATYMAS
DĖL MONREALIO PROTOKOLO DĖL OZONO SLUOKSNĮ ARDANČIŲ MEDŽIAGŲ
PAKEITIMO, PRIIMTO DVIDEŠIMT AŠTUNTAJAME ŠALIŲ SUSITIKIME,
ĮVYKUSIAME 2016 M. SPALIO 10–15 D. KIGALYJE, RATIFIKAVIMO**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Protokolo pakeitimo ratifikavimas

Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnio 16 punktu ir 138 straipsnio pirmosios dalies 6 punktu ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Prezidento 2017 m. d. dekretą Nr. , ratifikuoja Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimą, priimtą dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, įvykusiame 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje (Ruanda).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018-02-26

Apieškos ministras
Kęstutis Navickas
2018-02-26

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-02-27

**MONREALIO PROTOKOLO
DĖL OZONO SLUOKSNĮ ARDANČIŲ MEDŽIAGŲ
PAKEITIMAS**

Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimas

I straipsnis

Pakeitimas

1 straipsnio 4 dalis

Protokolo 1 straipsnio 4 dalyje žodžiai „C priede arba E priede“ pakeičiami žodžiais „C priede, E priede arba F priede“;

2 straipsnio 5 dalis

Protokolo 2 straipsnio 5 dalyje žodžiai „ir 2H straipsniuose“ pakeičiami žodžiais „, 2H ir 2J straipsniuose“;

2 straipsnio 8 dalies a punktas, 9 dalies a punktas ir 11 dalis

Protokolo 2 straipsnio 8 dalies a punkte ir 11 dalyje žodžiai „2A–2I straipsnių“ pakeičiami žodžiais „2A–2J straipsnių“;

Protokolo 2 straipsnio 8 dalies a punkto pabaigoje įrašomi šie žodžiai:

„Visi tokie susitarimai gali būti išplėsti, kad apimtų įpareigojimus, susijusius su 2J straipsnyje nustatytais suvartojimo arba gamybos lygiais, su sąlyga, kad bendras apskaičiuotasis tų Šalių suvartojimo arba gamybos lygis neviršija 2J straipsnyje nustatytų lygių.“;

Protokolo 2 straipsnio 9 dalies a punkto i papunktyje po žodžių „nurodyti kaip“ išbraukiamas žodis „ir“;

Protokolo 2 straipsnio 9 dalies a punkto ii papunktis pernumeruojamas kaip a punkto iii papunktis;

Protokolo 2 straipsnio 9 dalies a punkte po i papunkčio kaip ii papunktis įrašomi šie žodžiai:

„tikslinti A priedo, C priedo ir F priedo I grupėje nurodytas visuotinio atšilimo potencialo vertes ir, jei taip, kokie tai turėtų būti patikslinimai; ir“;

2J straipsnis

Po Protokolo 2I straipsnio įrašomas šis straipsnis:

„2J straipsnis Hidrofluorangliavandeniliai

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad per dvyliką mėnesių nuo 2019 m. sausio 1 d. ir kiekvieną kitą dvylikos mėnesių laikotarpį jos apskaičiuotasis F priede nurodytų kontroliuojamų medžiagų sunaudojimo lygis, išreikštas CO₂ ekvivalentu, neviršytų toliau a–e punktuose atitinkamiems kelerių metų laikotarpiams nustatytos procentinės dalies nuo jos apskaičiuotųjų F priede nurodytų kontroliuojamų medžiagų sunaudojimo lygių 2011, 2012 ir 2013 metų metinio vidurkio, prie kurio pridedama penkiolika procentų nuo jos apskaičiuotojo C priedo I grupėje nurodytų kontroliuojamų medžiagų sunaudojimo lygio, kaip nurodyta 2F straipsnio 1 dalyje, išreikšto CO₂ ekvivalentu:

a) 2019–2023 m.: 90 proc.

- b) 2024–2028 m.: 60 proc.
- c) 2029–2033 m.: 30 proc.
- d) 2034–2035 m.: 20 proc.
- e) 2036 m. ir vėliau: 15 proc.

2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, Šalys gali nuspręsti, kad Šalis turi užtikrinti, kad per dvylika mėnesių nuo 2020 m. sausio 1 d. ir kiekvieną kitą dvylikos mėnesių laikotarpį jos apskaičiuotasis F priede nurodytų kontroliuojamų medžiagų sunaudojimo lygis, išreikštas CO₂ ekvivalentu, neviršytų toliau a–e punktuose atitinkamiems kelerių metų laikotarpiams nustatytos procentinės dalies nuo jos apskaičiuotųjų F priede nurodytų kontroliuojamų medžiagų sunaudojimo lygių 2011, 2012 ir 2013 metų metinio vidurkio, prie kurio pridedama dvidešimt penki procentai nuo jos apskaičiuotojo C priedo I grupėje nurodytų kontroliuojamų medžiagų sunaudojimo lygio, kaip nurodyta 2F straipsnio 1 dalyje, išreikšto CO₂ ekvivalentu:

- a) 2020–2024 m.: 95 proc.
- b) 2025–2028 m.: 65 proc.
- c) 2029–2033 m.: 30 proc.
- d) 2034–2035 m.: 20 proc.
- e) 2036 m. ir vėliau: 15 proc.

3. Kiekviena Šalis, gaminanti F priede nurodytas kontroliuojamas medžiagas, užtikrina, kad per dvylika mėnesių nuo 2019 m. sausio 1 d. ir kiekvieną kitą dvylikos mėnesių laikotarpį jos apskaičiuotasis F priede nurodytų kontroliuojamų medžiagų gamybos lygis, išreikštas CO₂ ekvivalentu, neviršytų toliau a–e punktuose atitinkamiems kelerių metų laikotarpiams nustatytos procentinės dalies nuo jos apskaičiuotųjų F priede nurodytų kontroliuojamų medžiagų gamybos lygių 2011, 2012 ir 2013 metų metinio vidurkio, prie kurio pridedama penkiolika procentų nuo C priedo I grupėje nurodytų kontroliuojamų medžiagų jos apskaičiuotojo gamybos lygio, kaip nurodyta 2F straipsnio 2 dalyje, išreikšto CO₂ ekvivalentu:

- a) 2019–2023 m.: 90 proc.
- b) 2024–2028 m.: 60 proc.
- c) 2029–2033 m.: 30 proc.
- d) 2034–2035 m.: 20 proc.
- e) 2036 m. ir vėliau: 15 proc.

4. Nepaisant šio straipsnio 3 dalies, Šalys gali nuspręsti, kad Šalis, gaminanti F priede nurodytas kontroliuojamas medžiagas, turi užtikrinti, kad per dvylika mėnesių nuo 2020 m. sausio 1 d. ir kiekvieną kitą dvylikos mėnesių laikotarpį jos apskaičiuotasis F priede nurodytų kontroliuojamų medžiagų gamybos lygis, išreikštas CO₂ ekvivalentu, neviršytų toliau a–e punktuose atitinkamiems kelerių metų laikotarpiams nustatytos procentinės dalies nuo jos apskaičiuotųjų F priede nurodytų kontroliuojamų medžiagų gamybos lygių 2011, 2012 ir 2013 metų metinio vidurkio, prie kurio pridedama dvidešimt penki procentai nuo jos apskaičiuotojo C priedo I grupėje nurodytų kontroliuojamųjų medžiagų gamybos lygio, kaip nurodyta 2F straipsnio 2 dalyje, išreikšto CO₂ ekvivalentu:

- a) 2020–2024 m.: 95 proc.
- b) 2025–2028 m.: 65 proc.
- c) 2029–2033 m.: 30 proc.
- d) 2034–2035 m.: 20 proc.
- e) 2036 m. ir vėliau: 15 proc.

5. Šio straipsnio 1–4 dalys netaikomos tais atvejais, kai Šalys nusprendžia leisti nustatyti tokį gamybos ar sunaudojimo lygį, kokio reikia patenkinti reikmėms, kurioms Šalys sutaria taikyti išimtį.

6. Kiekviena Šalis, gaminanti C priedo I grupėje arba F priede nurodytas medžiagas, užtikrina, kad per dvylika mėnesių nuo 2020 m. sausio 1 d. ir kiekvieną kitą dvylikos mėnesių laikotarpį iš kiekvieno jos gamybos įrenginio, kuriame gaminamos C priedo I grupėje arba F priede nurodytos medžiagos, išmetamos F priedo II grupėje nurodytos medžiagos būtų sunaikintos tiek, kiek įmanoma naudojant technologiją, kurią Šalys patvirtina per tą patį dvylikos mėnesių laikotarpį.

7. Kiekviena Šalis užtikrina, kad bet koks iš įrenginių, kuriuose gaminamos C priedo I grupėje arba F priede nurodytos medžiagos, išmetamų F priedo II grupėje nurodytų medžiagų sunaikinimas būtų atliekamas tik taikant Šalių patvirtintą technologiją.“;

3 straipsnis

Protokolo 3 straipsnio preambulė pakeičiama taip:

„1. Siekiant įgyvendinti 2, 2A–2J ir 5 straipsnius, kiekviena Šalis visoms A priede, B priede, C priede, E priede arba F priede nurodytoms medžiagų grupėms nustato tokius apskaičiuotuosius lygius:“;

Protokolo 3 straipsnio a dalies i punkte kabliataškis pakeičiamas taip:

„nebent 2 dalyje nustatyta kitaip;“;

Protokolo 3 straipsnio pabaigoje įrašomas toks tekstas:

„ir

d) iš kiekvieno įrenginio, kuriame gaminamos C priedo I grupėje arba F priede nurodytos medžiagos, išmetamų F priedo II grupėje nurodytų medžiagų kiekį, į jį įskaičiuodama, be kita ko, kiekį, išmestą dėl įrangos nuotėkio, iš proceso ventiliacijos ir iš naikinimo prietaisų, tačiau neįskaičiuodama kiekio, kuris surinktas naudoti, sunaikinti arba saugoti.

2. Kiekviena Šalis 2J straipsnio, 2 straipsnio 5 *bis* dalies ir 3 straipsnio 1 dalies d punkto taikymo tikslu apskaičiuodama F priede ir C priedo I grupėje nurodytų medžiagų gamybos, sunaudojimo, importo, eksporto ir išmetamą kiekį, kuris turi būti išreikštas CO₂ ekvivalentu, naudoja tų medžiagų visuotinio atšilimo potencialo vertes, nurodytas A priedo, C priedo ir F priedo I grupėje.“;

4 straipsnio 1 sept dalis

Po Protokolo 4 straipsnio 1 *sex* dalies įrašoma tokia dalis:

„1 sept. Nuo šios dalies įsigaliojimo dienos kiekviena Šalis uždraudžia importuoti F priede nurodytas kontroliuojamas medžiagas iš bet kurios valstybės, kuri nėra šio Protokolo Šalis.“;

4 straipsnio 2 sept dalis

Po Protokolo 4 straipsnio 2 *sex* dalies įrašoma tokia dalis:

„2 sept. Nuo šios dalies įsigaliojimo dienos kiekviena Šalis uždraudžia eksportuoti F priede nurodytas kontroliuojamas medžiagas į bet kurią valstybę, kuri nėra šio Protokolo Šalis.“;

4 straipsnio 5, 6 ir 7 dalys

Protokolo 4 straipsnio 5, 6 ir 7 dalyse žodžiai „A, B, C ir E prieduose“ pakeičiami žodžiais „A, B, C, E ir F prieduose“;

4 straipsnio 8 dalis

Protokolo 4 straipsnio 8 dalyje žodžiai „2A–2I straipsnius“ pakeičiami žodžiais „2A–2J straipsnius“;

4B straipsnis

Po Protokolo 4B straipsnio 2 dalies įterpiama ši dalis:

„2 bis. Iki 2019 m. sausio 1 d. arba per tris mėnesius nuo šios dalies įsigaliojimo dienos toje valstybėje, atsižvelgiant į tai, kuri iš šių datų yra vėlesnė, kiekviena Šalis sukuria ir įgyvendina F priede nurodytų naujų, naudotų, utilizuotų ir regeneruotų kontroliuojamų medžiagų importo ir eksporto licencijavimo sistemą. Bet kuri Šalis, kuri laikosi 5 straipsnio 1 dalies ir kuri nusprendžia, kad ji negali sukurti ir įgyvendinti tokios sistemos iki 2019 m. sausio 1 d., gali šiuos veiksmus atidėti iki 2021 m. sausio 1 d.“;

5 straipsnis

Protokolo 5 straipsnio 4 dalyje straipsnio numeris „2I“ pakeičiamas straipsnio numeriu „2J“;

Protokolo 5 straipsnio 5 ir 6 dalyse žodžiai „2I straipsnius“ pakeičiami žodžiais „2I ir 2J straipsnius“;

Protokolo 5 straipsnio 5 dalis:

[lietuvių kalbai netaikoma];

Po Protokolo 5 straipsnio 8 *ter* dalies įrašoma tokia dalis:

„8 *qua*

a) Kiekviena Šalis, kuri laikosi šio straipsnio 1 dalies, atsižvelgiant į visus 2J straipsnyje numatytus kontrolės priemonių patikslinimus pagal 2 straipsnio 9 dalį, turi teisę atidėti savo atitikties 2J straipsnio 1 dalies a–e punktuose ir 2J straipsnio 3 dalies a–e punktuose nustatytoms kontrolės priemonėms datą ir jas pakeisti taip:

i) 2024–2028 m.: 100 proc.

ii) 2029–2034 m.: 90 proc.

iii) 2035–2039 m.: 70 proc.

iv) 2040–2044 m.: 50 proc.

v) 2045 m. ir vėliau: 20 proc.

b) Nepaisant a punkto pirmiau, Šalys gali nuspręsti, kad Šalis, kuri laikosi šio straipsnio 1 dalies, atsižvelgiant į visus 2J straipsnyje numatytus kontrolės priemonių patikslinimus pagal 2 straipsnio 9 dalį, turi teisę atidėti savo atitikties 2J straipsnio 1 dalies a–e punktuose ir 2J straipsnio 3 dalies a–e punktuose nustatytoms kontrolės priemonėms datą ir jas pakeisti taip:

i) 2028–2031 m.: 100 proc.

ii) 2032–2036 m.: 90 proc.

iii) 2037–2041 m.: 80 proc.

iv) 2042–2046 m.: 70 proc.

v) 2047 m. ir vėliau: 15 proc.

c) Kiekviena Šalis, kuri laikosi šio straipsnio 1 dalies, kad galėtų apskaičiuoti savo sunaudojimo bazinį lygį pagal 2J straipsnį, gali naudoti savo apskaičiuotųjų F priede nurodytų kontroliuojamų medžiagų 2020, 2021 ir 2022 metų sunaudojimo lygių vidurkį, prie kurio pridedama šešiasdešimt penki procentai nuo jos C priedo I grupėje nurodytų kontroliuojamų medžiagų sunaudojimo bazinio lygio, kaip nustatyta šio straipsnio 8 *ter* dalyje.

d) Nepaisant c punkto pirmiau, Šalys gali nuspręsti, kad Šalis, kuri laikosi šio straipsnio 1 dalies, kad galėtų apskaičiuoti savo sunaudojimo bazinį lygį pagal 2J straipsnį, gali naudoti savo apskaičiuotųjų F priede nurodytų kontroliuojamų medžiagų 2024, 2025 ir 2026 metų sunaudojimo lygių vidurkį, prie kurio pridedama šešiasdešimt penki procentai nuo jos C priedo I grupėje nurodytų kontroliuojamų medžiagų sunaudojimo bazinio lygio, kaip nustatyta šio straipsnio 8 *ter* dalyje.

e) Kiekviena Šalis, kuri laikosi šio straipsnio 1 dalies ir gamina F priede nurodytas kontroliuojamas medžiagas, kad galėtų apskaičiuoti savo gamybos bazinį lygį pagal 2J straipsnį, gali naudoti savo apskaičiuotųjų F priede nurodytų kontroliuojamų medžiagų 2020, 2021 ir 2022 metų gamybos lygių vidurkį, prie kurio pridedama šešiasdešimt penki procentai nuo jos C priedo I grupėje nurodytų kontroliuojamų medžiagų sunaudojimo bazinio lygio, kaip nustatyta šio straipsnio 8 *ter* dalyje.

f) Nepaisant e punkto pirmiau, Šalys gali nuspręsti, kad Šalis, kuri laikosi šio straipsnio 1 dalies ir gamina F priede nurodytas kontroliuojamas medžiagas, kad galėtų apskaičiuoti savo gamybos bazinį lygį pagal 2J straipsnį, gali naudoti savo apskaičiuotųjų F priede nurodytų kontroliuojamų medžiagų 2024, 2025 ir 2026 metų sunaudojimo lygių vidurkį, prie kurio pridedama šešiasdešimt penki procentai nuo jos C priedo I grupėje nurodytų kontroliuojamų medžiagų sunaudojimo bazinio lygio, kaip nustatyta šio straipsnio 8 *ter* dalyje.

g) Šios dalies a–f punktai taikomi gamybos ir sunaudojimo apskaičiuotiesiems lygiams, išskyrus atvejus, kai, remiantis Šalių nustatytais kriterijais, taikoma išimtis dėl didelės aplinkos temperatūros.“;

6 straipsnis

Protokolo 6 straipsnio žodžiai „2A–2I straipsnius“ pakeičiami žodžiais „2A–2J straipsniuose“;

7 straipsnio 2, 3 ir 3 ter dalys

Protokolo 7 straipsnio 2 dalyje po eilutės „– išvardytas E priede – per 1991 m.“ įterpiama tokia eilutė:

„– išvardytas F priede – per 2011–2013 m., išskyrus tai, kad Šalys, kurios laikosi 5 straipsnio 1 dalies, tokius duomenis pateikia už 2020–2022 m. laikotarpį, o tos Šalys, kurios laikosi 5 straipsnio 1 dalies ir kurioms taikomi 5 straipsnio 8 *qua* dalies d–f punktai, tokius duomenis pateikia apie 2024–2026 m. laikotarpį;“;

Protokolo 7 straipsnio 2 ir 3 dalyse tekstas

„C ir E“ pakeičiamas tekstu „C, E ir F“;

Po Protokolo 7 straipsnio 3 *bis* dalies įrašomos šios dalys:

„3 *ter*. Kiekviena Šalis Sekretariatui pateikia statistinius duomenis apie savo metinį iš kiekvieno įrenginio išmestų F priedo II grupėje nurodytų kontroliuojamų medžiagų kiekį, kaip numatyta Protokolo 3 straipsnio 1 dalies d punkte.“;

7 straipsnio 4 dalis

Protokolo 7 straipsnio 4 dalyje po žodžių „statistinių duomenų apie“ ir „pateikia duomenis apie savo“ įrašoma „gamybą“;

10 straipsnio 1 dalis

Protokolo 10 straipsnio 1 dalyje žodžiai „ir 2I straipsniuose“ pakeičiami žodžiais „2I ir 2J straipsniuose“;

Protokolo 10 straipsnio 1 dalies pabaigoje įrašoma:

„Jei Šalis, kuri laikosi 5 straipsnio 1 dalies, nusprendžia pasinaudoti finansavimu pagal bet kurią kitą finansinį mechanizmą ir taip gali padengti bet kurią dalį suderintų papildomų savo išlaidų, ta dalis iš šio Protokolo 10 straipsnyje numatyto finansinio mechanizmo nedengiama.“;

17 straipsnis

Protokolo 17 straipsnio žodžiai „2A–2I straipsnius“ pakeičiami žodžiais „2A–2J straipsniuose“;

A priedas

Protokolo A priedo I grupės lentelė pakeičiama šia lentele:

Grupė	Cheminė medžiaga	Ozono ardymo potencialas*	100 metų visuotinio atšilimo potencialas
<i>I grupė</i>			
CFCl ₃	(CFC-11)	1,0	4 750
CF ₂ Cl ₂	(CFC-12)	1,0	10,900

C ₂ F ₃ Cl ₃	(CFC-113)	0,8	6 130
C ₂ F ₄ Cl ₂	(CFC-114)	1,0	10 000
C ₂ F ₅ Cl	(CFC-115)	0,6	7 370

C priedas ir F priedas

Protokolo C priedo I grupės lentelė pakeičiama šia lentele:

Grupė	Cheminė medžiaga	Izomerų skaičius	Ozono ardymo potencialas*	100 metų visuotinio atšilimo potencialas***
<i>I grupė</i>				
CHFC ₂ Cl ₂	(HCFC-21)**	1	0,04	151
CHF ₂ Cl	(HCFC-22)**	1	0,055	1810
CHFC ₃	(HCFC-31)	1	0,02	
C ₂ HFCl ₄	(HCFC-121)	2	0,01-0,04	
C ₂ HF ₂ Cl ₃	(HCFC-122)	3	0,02-0,08	
C ₂ HF ₃ Cl ₂	(HCFC-123)	3	0,02-0,06	77
CHCl ₂ CF ₃	(HCFC-123)**	-	0,02	
C ₂ HF ₄ Cl	(HCFC-124)	2	0,02-0,04	609
CHFC ₂ CF ₃	(HCFC-124)**	-	0,022	
C ₂ H ₂ FC ₃	(HCFC-131)	3	0,007-0,05	
C ₂ H ₂ F ₂ Cl ₂	(HCFC-132)	4	0,008-0,05	
C ₂ H ₂ F ₃ Cl	(HCFC-133)	3	0,02-0,06	
C ₂ H ₃ FC ₂	(HCFC-141)	3	0,005-0,07	
CH ₃ CFCl ₂	(HCFC-141b)**	-	0,11	725
C ₂ H ₃ F ₂ Cl	(HCFC-142)	3	0,008-0,07	
CH ₃ CF ₂ Cl	(HCFC-142b)**	-	0,065	2310
C ₂ H ₄ FC ₂	(HCFC-151)	2	0,003-0,005	
C ₃ HFCl ₆	(HCFC-221)	5	0,015-0,07	
C ₃ HF ₂ Cl ₅	(HCFC-222)	9	0,01-0,09	
C ₃ HF ₃ Cl ₄	(HCFC-223)	12	0,01-0,08	
C ₃ HF ₄ Cl ₃	(HCFC-224)	12	0,01-0,09	
C ₃ HF ₅ Cl ₂	(HCFC-225)	9	0,02-0,07	

CF ₃ CF ₂ CHCl ₂	(HCFC-225ca)**	-	0,025	122
CF ₂ ClCF ₂ CHClF	(HCFC-225cb)**	-	0,033	595
C ₃ HF ₆ Cl	(HCFC-226)	5	0,02-0,10	
C ₃ H ₂ FCl ₅	(HCFC-231)	9	0,05-0,09	
C ₃ H ₂ F ₂ Cl ₄	(HCFC-232)	16	0,008-0,10	
C ₃ H ₂ F ₃ Cl ₃	(HCFC-233)	18	0,007-0,23	
C ₃ H ₂ F ₄ Cl ₂	(HCFC-234)	16	0,01-0,28	
C ₃ H ₂ F ₅ Cl	(HCFC-235)	9	0,03-0,52	
C ₃ H ₃ FCl ₄	(HCFC-241)	12	0,004-0,09	
C ₃ H ₃ F ₂ Cl ₃	(HCFC-242)	18	0,005-0,13	
C ₃ H ₃ F ₃ Cl ₂	(HCFC-243)	18	0,007-0,12	
C ₃ H ₃ F ₄ Cl	(HCFC-244)	12	0,009-0,14	
C ₃ H ₄ FCl ₃	(HCFC-251)	12	0,001-0,01	
C ₃ H ₄ F ₂ Cl ₂	(HCFC-252)	16	0,005-0,04	
C ₃ H ₄ F ₃ Cl	(HCFC-253)	12	0,003-0,03	
C ₃ H ₅ FCl ₂	(HCFC-261)	9	0,002-0,02	
C ₃ H ₅ F ₂ Cl	(HCFC-262)	9	0,002-0,02	
C ₃ H ₆ FCl	(HCFC-271)	5	0,001-0,03	

Jeį nurodomas ozono ardymo potencialo (OAP) verčių intervalas, taikant Protokolą naudojama didžiausia to intervalo vertė. Kaip viena vertė nurodytas OAP buvo apskaičiuotas remiantis laboratoriniais matavimais. OAP, nurodytas kaip verčių intervalas, pagrįstas apytikriais vertinimais ir yra mažiau patikimas. Intervalas taikomas izomerų grupei. Viršutinė vertė – didžiausią OAP turinčio izomero OAP įvertis, o apatinė vertė – mažiausią OAP turinčio izomero OAP įvertis.

** Žymi labiausiai komerciškai perspektyvias medžiagas ir jų OAP vertes, naudotinas taikant Protokolą.

*** Jei medžiagos visuotinio atšilimo potencialas (VAP) nenurodytas, jai taikoma numatytoji 0 vertė tol, kol bus įrašyta VAP vertė 2 straipsnio 9 dalies a punkto ii papunktyje numatyta tvarka.

Po Protokolo E priedo pridedamas šis priedas:

„F priedas. Kontroliuojamos medžiagos

Grupė	Cheminė medžiaga	100 metų visuotinio atšilimo potencialas
<i>I grupė</i>		
CHF ₂ CHF ₂	HFC-134	1 100
CH ₂ FCF ₃	HFC-134a	1 430
CH ₂ FCHF ₂	HFC-143	353
CHF ₂ CH ₂ CF ₃	HFC-245fa	1 030
CF ₃ CH ₂ CF ₂ CH ₃	HFC-365mfc	794
CF ₃ CHF ₂ CF ₃	HFC-227ea	3 220
CH ₂ FCF ₂ CF ₃	HFC-236cb	1 340
CHF ₂ CHF ₂ CF ₃	HFC-236ea	1 370
CF ₃ CH ₂ CF ₃	HFC-236fa	9 810
CH ₂ FCF ₂ CHF ₂	HFC-245ca	693
CF ₃ CHFCH ₂ FCF ₂ CF ₃	HFC-43-10mee	1 640
CH ₂ F ₂	HFC-32	675
CHF ₂ CF ₃	HFC-125	3 500
CH ₃ CF ₃	HFC-143a	4 470
CH ₃ F	HFC-41	92
CH ₂ FCH ₂ F	HFC-152	53
CH ₃ CHF ₂	HFC-152a	124
<i>II grupė</i>		
CHF ₃	HFC-23	14 800“

II straipsnis

Ryšys su 1999 m. pakeitimu

Nė viena valstybė ar ekonominės integracijos regioninė organizacija negali deponuoti ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo prie šio Pakeitimo dokumentų, jeigu anksčiau ar tuo pačiu metu nedeponavo tokio dokumento dėl Pakeitimo, priimto vienuoliktajame Šalių susitikime, įvykusiame Pekine 1999 m. gruodžio 3 d.

III straipsnis

Ryšys su Jungtinių Tautų bendrąja klimato kaitos konvencija ir jos Kioto protokolu

Šiuo Pakeitimu nesiekama, kad hidrofluorangliavandeniliams nebebūtų taikomi Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos 4 ir 12 straipsniuose ar tos konvencijos Kioto protokolo 2, 5, 7 ir 10 straipsniuose nustatyti įsipareigojimai.

IV straipsnis

Įsigaliojimas

1. Išskyrus 2 dalyje toliau nurodytus atvejus, šis Pakeitimas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d., jei valstybės arba ekonominės integracijos regioninės organizacijos, kurios yra Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų Šalys, deponuoja ne mažiau kaip dvidešimt Pakeitimo ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumentų. Jei iki šios datos nurodyta sąlyga neįvykdoma, Pakeitimas įsigalioja devyniasdešimtą dieną nuo tos dienos, kai ji įvykdoma.

2. Šio Pakeitimo I straipsnyje išdėstyti Protokolo 4 straipsnio „Prekybos su valstybėmis, nesančiomis Protokolo Šalimis, kontrolė“ pakeitimai įsigalioja 2033 m. sausio 1 d., jei valstybės arba ekonominės integracijos regioninės organizacijos, kurios yra Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų Šalys, deponuoja ne mažiau kaip septyniasdešimt Pakeitimo ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumentų. Jei iki šios datos nurodyta sąlyga neįvykdoma, Pakeitimas įsigalioja devyniasdešimtą dieną nuo tos dienos, kai ji įvykdoma.

3. Taikant 1 ir 2 dalį deponuotas bet kuris ekonominės integracijos regioninės organizacijos dokumentas netraktuojamas kaip papildomas dokumentas prie tos organizacijos valstybių narių deponuotų dokumentų.

4. Šiam Pakeitimui įsigaliojus, kaip numatyta 1 ir 2 dalyje, visoms kitoms Protokolo Šalims jis įsigalioja devyniasdešimtą dieną nuo tos dienos, kai deponuojami jų ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumentai.

V straipsnis

Laikinas taikymas

Bet kuri Šalis bet kuriuo metu iki šio Pakeitimo jai įsigaliojimo gali paskelbti, kad, iki jai įsigalios šis Pakeitimas, ji laikinai taikys kurias nors iš 2J straipsnyje nustatytų kontrolės priemonių ir laikysis atitinkamų 7 straipsnyje numatytų ataskaitų teikimo įpareigojimų.

**Amendment to the Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone
Layer**

Article I
Amendment

Article 1, paragraph 4

In paragraph 4 of Article 1 of the Protocol, for the words:

“Annex C or Annex E” there shall be substituted:

“Annex C, Annex E or Annex F”

Article 2, paragraph 5

In paragraph 5 of Article 2 of the Protocol, for the words:

“and Article 2H” there shall be substituted:

“Articles 2H and 2J”

Article 2, paragraphs 8 (a), 9(a) and 11

In paragraphs 8 (a) and 11 of Article 2 of the Protocol, for the words:

“Articles 2A to 2I” there shall be substituted:

“Articles 2A to 2J”

The following words shall be added at the end of subparagraph (a) of paragraph 8 of Article 2 of the Protocol:

“Any such agreement may be extended to include obligations respecting consumption or production under Article 2J provided that the total combined calculated level of consumption or production of the Parties concerned does not exceed the levels required by Article 2J.”

In subparagraph (a) (i) of paragraph 9 of Article 2 of the Protocol, after the second use of the words:

“should be;”

there shall be deleted:

“and”

Subparagraph (a) (ii) of paragraph 9 of Article 2 of the Protocol shall be renumbered as subparagraph (a) (iii).

The following shall be added as subparagraph (a) (ii) after subparagraph (a) (i) of paragraph 9 of Article 2 of the Protocol:

“Adjustments to the global warming potentials specified in Group I of Annex A, Annex C and Annex F should be made and, if so, what the adjustments should be; and”

Article 2J

The following Article shall be inserted after Article 2I of the Protocol:

“Article 2J: Hydrofluorocarbons

1. Each Party shall ensure that for the twelve-month period commencing on 1 January 2019, and in each twelve-month period thereafter, its calculated level of consumption of the controlled substances in Annex F, expressed in CO₂ equivalents, does not exceed the percentage, set out for the respective range of years specified in subparagraphs (a) to (e) below, of the annual average of its calculated levels of consumption of Annex F controlled substances for the years 2011, 2012 and 2013, plus fifteen per cent of its calculated level of consumption of Annex C, Group I, controlled substances as set out in paragraph 1 of Article 2F, expressed in CO₂ equivalents:
 - (a) 2019 to 2023: 90 per cent
 - (b) 2024 to 2028: 60 per cent
 - (c) 2029 to 2033: 30 per cent
 - (d) 2034 to 2035: 20 per cent
 - (e) 2036 and thereafter: 15 per cent

2. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, the Parties may decide that a Party shall ensure that, for the twelve-month period commencing on 1 January 2020, and in each twelve-month period thereafter, its calculated level of consumption of the controlled substances in Annex F, expressed in CO₂ equivalents, does not exceed the percentage, set out for the respective range of years specified in subparagraphs (a) to (e) below, of the annual average of its calculated levels of consumption of Annex F controlled substances for the years 2011, 2012 and 2013, plus twenty-five per cent of its calculated level of consumption of Annex C, Group I, controlled substances as set out in paragraph 1 of Article 2F, expressed in CO₂ equivalents:
 - (a) 2020 to 2024: 95 per cent
 - (b) 2025 to 2028: 65 per cent
 - (c) 2029 to 2033: 30 per cent
 - (d) 2034 to 2035: 20 per cent
 - (e) 2036 and thereafter: 15 per cent

3. Each Party producing the controlled substances in Annex F shall ensure that for the twelve-month period commencing on 1 January 2019, and in each twelve-month period thereafter, its calculated level of production of the controlled substances in Annex F,

expressed in CO₂ equivalents, does not exceed the percentage, set out for the respective range of years specified in subparagraphs (a) to (e) below, of the annual average of its calculated levels of production of Annex F controlled substances for the years 2011, 2012 and 2013, plus fifteen per cent of its calculated level of production of Annex C, Group I, controlled substances as set out in paragraph 2 of Article 2F, expressed in CO₂ equivalents:

- (a) 2019 to 2023: 90 per cent
- (b) 2024 to 2028: 60 per cent
- (c) 2029 to 2033: 30 per cent
- (d) 2034 to 2035: 20 per cent
- (e) 2036 and thereafter: 15 per cent

4. Notwithstanding paragraph 3 of this Article, the Parties may decide that a Party producing the controlled substances in Annex F shall ensure that for the twelve-month period commencing on 1 January 2020, and in each twelve-month period thereafter, its calculated level of production of the controlled substances in Annex F, expressed in CO₂ equivalents, does not exceed the percentage, set out for the respective range of years specified in subparagraphs (a) to (e) below, of the annual average of its calculated levels of production of Annex F controlled substances for the years 2011, 2012 and 2013, plus twenty-five per cent of its calculated level of production of Annex C, Group I, controlled substances as set out in paragraph 2 of Article 2F, expressed in CO₂ equivalents:

- (a) 2020 to 2024: 95 per cent
- (b) 2025 to 2028: 65 per cent
- (c) 2029 to 2033: 30 per cent
- (d) 2034 to 2035: 20 per cent
- (e) 2036 and thereafter: 15 per cent

- 5. Paragraphs 1 to 4 of this Article will apply save to the extent that the Parties decide to permit the level of production or consumption that is necessary to satisfy uses agreed by the Parties to be exempted uses.
- 6. Each Party manufacturing Annex C, Group I, or Annex F substances shall ensure that for the twelve-month period commencing on 1 January 2020, and in each twelve-month period thereafter, its emissions of Annex F, Group II, substances generated in each production facility that manufactures Annex C, Group I, or Annex F substances are

destroyed to the extent practicable using technology approved by the Parties in the same twelve-month period.

7. Each Party shall ensure that any destruction of Annex F, Group II, substances generated by facilities that produce Annex C, Group I, or Annex F substances shall occur only by technologies approved by the Parties.

Article 3

The preamble to Article 3 of the Protocol should be replaced with the following:

“1. For the purposes of Articles 2, 2A to 2J and 5, each Party shall, for each group of substances in Annex A, Annex B, Annex C, Annex E or Annex F, determine its calculated levels of:”

For the final semi-colon of subparagraph (a) (i) of Article 3 of the Protocol there shall be substituted:

“, except as otherwise specified in paragraph 2;”

The following text shall be added to the end of Article 3 of the Protocol:

“; and

(d) Emissions of Annex F, Group II, substances generated in each facility that generates Annex C, Group I, or Annex F substances by including, among other things, amounts emitted from equipment leaks, process vents and destruction devices, but excluding amounts captured for use, destruction or storage.

2. When calculating levels, expressed in CO₂ equivalents, of production, consumption, imports, exports and emissions of Annex F and Annex C, Group I, substances for the purposes of Article 2J, paragraph 5 bis of Article 2 and paragraph 1 (d) of Article 3, each Party shall use the global warming potentials of those substances specified in Group I of Annex A, Annex C and Annex F.”

Article 4, paragraph 1 sept

The following paragraph shall be inserted after paragraph 1 sex of Article 4 of the Protocol:

“1 sept. Upon entry into force of this paragraph, each Party shall ban the import of the controlled substances in Annex F from any State not Party to this Protocol.”

Article 4, paragraph 2 sept

The following paragraph shall be inserted after paragraph 2 sex of Article 4 of the Protocol:

“2 sept. Upon entry into force of this paragraph, each Party shall ban the export of the controlled substances in Annex F to any State not Party to this Protocol.”

Article 4, paragraphs 5, 6 and 7

In paragraphs 5, 6 and 7 of Article 4 of the Protocol, for the words:

“Annexes A, B, C and E” there shall be substituted:

“Annexes A, B, C, E and F”

Article 4, paragraphs 8

In paragraph 8 of Article 4 of the Protocol, for the words:

“Articles 2A to 2I” there shall be substituted:

“Articles 2A to 2J”

Article 4B

The following paragraph shall be inserted after paragraph 2 of Article 4B of the Protocol:

“2 bis. Each Party shall, by 1 January 2019 or within three months of the date of entry into force of this paragraph for it, whichever is later, establish and implement a system for licensing the import and export of new, used, recycled and reclaimed controlled substances in Annex F. Any Party operating under paragraph 1 of Article 5 that decides it is not in a position to establish and implement such a system by 1 January 2019 may delay taking those actions until 1 January 2021.”

Article 5

In paragraph 4 of Article 5 of the Protocol, for the word:

“2I”

there shall be substituted:

“2J”

In paragraphs 5 and 6 of Article 5 of the Protocol, for the words:

“Article 2I”

there shall be substituted:

“Articles 2I and 2J”

In paragraph 5 of Article 5 of the Protocol, before the words:

“any control measures” there shall be inserted:

“with”

The following paragraph shall be inserted after paragraph 8 ter of Article 5 of the Protocol:

“8 qua

(a) Each Party operating under paragraph 1 of this Article, subject to any adjustments made to the control measures in Article 2J in accordance with paragraph 9 of Article 2, shall be entitled to delay its compliance with the control measures set out in subparagraphs (a) to (e) of paragraph 1 of Article 2J and subparagraphs (a) to (e) of paragraph 3 of Article 2J and modify those measures as follows:

- (i) 2024 to 2028: 100 per cent
- (ii) 2029 to 2034: 90 per cent
- (iii) 2035 to 2039: 70 per cent
- (iv) 2040 to 2044: 50 per cent
- (v) 2045 and thereafter: 20 per cent

(b) Notwithstanding subparagraph (a) above, the Parties may decide that a Party operating under paragraph 1 of this Article, subject to any adjustments made to the control measures in Article 2J in accordance with paragraph 9 of Article 2, shall be entitled to delay its compliance with the control measures set out in subparagraphs (a) to (e) of paragraph 1 of Article 2J and subparagraphs (a) to (e) of paragraph 3 of Article 2J and modify those measures as follows:

- (i) 2028 to 2031: 100 per cent
- (ii) 2032 to 2036: 90 per cent
- (iii) 2037 to 2041: 80 per cent
- (iv) 2042 to 2046: 70 per cent
- (v) 2047 and thereafter: 15 per cent

(c) Each Party operating under paragraph 1 of this Article, for the purposes of calculating its consumption baseline under Article 2J, shall be entitled to use the average of its calculated levels of consumption of Annex F controlled substances for the years 2020, 2021 and 2022, plus sixty-five per cent of its baseline consumption of Annex C, Group I, controlled substances as set out in paragraph 8 ter of this Article.

(d) Notwithstanding subparagraph (c) above, the Parties may decide that a Party operating under paragraph 1 of this Article, for the purposes of calculating its consumption baseline under Article 2J, shall be entitled to use the average of its calculated levels of consumption of Annex F controlled substances for the years 2024, 2025 and 2026, plus sixty-five per cent of

its baseline consumption of Annex C, Group I, controlled substances as set out in paragraph 8 ter of this Article.

(e) Each Party operating under paragraph 1 of this Article and producing the controlled substances in Annex F, for the purposes of calculating its production baseline under Article 2J, shall be entitled to use the average of its calculated levels of production of Annex F controlled substances for the years 2020, 2021 and 2022, plus sixty-five per cent of its baseline production of Annex C, Group I, controlled substances as set out in paragraph 8 ter of this Article.

(f) Notwithstanding subparagraph (e) above, the Parties may decide that a Party operating under paragraph 1 of this Article and producing the controlled substances in Annex F, for the purposes of calculating its production baseline under Article 2J, shall be entitled to use the average of its calculated levels of production of Annex F controlled substances for the years 2024, 2025 and 2026, plus sixty-five per cent of its baseline production of Annex C, Group I, controlled substances as set out in paragraph 8 ter of this Article.

(g) Subparagraphs (a) to (f) of this paragraph will apply to calculated levels of production and consumption save to the extent that a high-ambient-temperature exemption applies based on criteria decided by the Parties.”

Article 6

In Article 6 of the Protocol, for the words:

“Articles 2A to 2I” there shall be substituted:

“Articles 2A to 2J”

Article 7, paragraphs 2, 3 and 3 ter

The following line shall be inserted after the line that reads “- in Annex E, for the year 1991,” in paragraph 2 of Article 7 of the Protocol:

“- in Annex F, for the years 2011 to 2013, except that Parties operating under paragraph 1 of Article 5 shall provide such data for the years 2020 to 2022, but those Parties operating under paragraph 1 of Article 5 to which subparagraphs (d) and (f) of paragraph 8 qua of Article 5 applies shall provide such data for the years 2024 to 2026;”

In paragraphs 2 and 3 of Article 7 of the Protocol, for the words:

“C and E”

there shall be substituted:

“C, E and F”

The following paragraph shall be added to Article 7 of the Protocol after paragraph 3 bis:

“3 ter. Each Party shall provide to the Secretariat statistical data on its annual emissions of Annex F, Group II, controlled substances per facility in accordance with paragraph 1 (d) of Article 3 of the Protocol.”

Article 7, paragraph 4

In paragraph 4 of Article 7, after the words:

“statistical data on” and “provides data on” there shall be added:

“production,”

Article 10, paragraph 1

In paragraph 1 of Article 10 of the Protocol, for the words:

“and Article 2I”

There shall be substituted:

“, Article 2I and Article 2J”

The following shall be inserted at the end of paragraph 1 of Article 10 of the Protocol:

“Where a Party operating under paragraph 1 of Article 5 chooses to avail itself of funding from any other financial mechanism that could result in meeting any part of its agreed incremental costs, that part shall not be met by the financial mechanism under Article 10 of this Protocol.”

Article 17

In Article 17 of the Protocol, for the words:

“Articles 2A to 2I” there shall be substituted:

“Articles 2A to 2J”

Annex A

The following table shall replace the table for Group I in Annex A to the Protocol:

Group	Substance	Ozone-Depleting Potential*	100-Year Global Warming Potential
<i>Group I</i>			
CFCl ₃	(CFC-11)	1.0	4,750
CF ₂ Cl ₂	(CFC-12)	1.0	10,900
C ₂ F ₃ Cl ₃	(CFC-113)	0.8	6,130
C ₂ F ₄ Cl ₂	(CFC-114)	1.0	10,000
C ₂ F ₅ Cl	(CFC-115)	0.6	7,370

Annex C and Annex F

The following table shall replace the table for Group I in Annex C to the Protocol:

Group	Substance	Number of isomers	Ozone-Depleting Potential*	100-Year Global Warming Potential***
<i>Group I</i>				
CHFC ₂	(HCFC-21)**	1	0.04	151
CHF ₂ Cl	(HCFC-22)**	1	0.055	1810
CHFC ₃	(HCFC-31)	1	0.02	
C ₂ HFCl ₄	(HCFC-121)	2	0.01-0.04	
C ₂ HF ₂ Cl ₃	(HCFC-122)	3	0.02-0.08	
C ₂ HF ₃ Cl ₂	(HCFC-123)	3	0.02-0.06	77
CHCl ₂ CF ₃	(HCFC-123)**	-	0.02	
C ₂ HF ₄ Cl	(HCFC-124)	2	0.02-0.04	609
CHFC ₂ CF ₃	(HCFC-124)**	-	0.022	
C ₂ H ₂ FC ₃	(HCFC-131)	3	0.007-0.05	
C ₂ H ₂ F ₂ Cl ₂	(HCFC-132)	4	0.008-0.05	
C ₂ H ₂ F ₃ Cl	(HCFC-133)	3	0.02-0.06	
C ₂ H ₃ FC ₂	(HCFC-141)	3	0.005-0.07	
CH ₃ CFCl ₂	(HCFC-141b)**	-	0.11	725
C ₂ H ₃ F ₂ Cl	(HCFC-142)	3	0.008-0.07	
CH ₃ CF ₂ Cl	(HCFC-142b)**	-	0.065	2310
C ₂ H ₄ FC ₂	(HCFC-151)	2	0.003-0.005	

C ₃ HFC ₆	(HCFC-221)	5	0.015-0.07	
C ₃ HF ₂ Cl ₅	(HCFC-222)	9	0.01-0.09	
C ₃ HF ₃ Cl ₄	(HCFC-223)	12	0.01-0.08	
C ₃ HF ₄ Cl ₃	(HCFC-224)	12	0.01-0.09	
C ₃ HF ₅ Cl ₂	(HCFC-225)	9	0.02-0.07	
CF ₃ CF ₂ CHCl ₂	(HCFC-225ca)**	-	0.025	122
CF ₂ ClCF ₂ CHClF	(HCFC-225cb)**	-	0.033	595
C ₃ H ₆ Cl	(HCFC-226)	5	0.02-0.10	
C ₃ H ₂ FCl ₅	(HCFC-231)	9	0.05-0.09	
C ₃ H ₂ F ₂ Cl ₄	(HCFC-232)	16	0.008-0.10	
C ₃ H ₂ F ₃ Cl ₃	(HCFC-233)	18	0.007-0.23	
C ₃ H ₂ F ₄ Cl ₂	(HCFC-234)	16	0.01-0.28	
C ₃ H ₂ F ₅ Cl	(HCFC-235)	9	0.03-0.52	
C ₃ H ₃ FCl ₄	(HCFC-241)	12	0.004-0.09	
C ₃ H ₃ F ₂ Cl ₃	(HCFC-242)	18	0.005-0.13	
C ₃ H ₃ F ₃ Cl ₂	(HCFC-243)	18	0.007-0.12	
C ₃ H ₃ F ₄ Cl	(HCFC-244)	12	0.009-0.14	
C ₃ H ₄ FCl ₃	(HCFC-251)	12	0.001-0.01	
C ₃ H ₄ F ₂ Cl ₂	(HCFC-252)	16	0.005-0.04	
C ₃ H ₄ F ₃ Cl	(HCFC-253)	12	0.003-0.03	
C ₃ H ₅ FCl ₂	(HCFC-261)	9	0.002-0.02	
C ₃ H ₅ F ₂ Cl	(HCFC-262)	9	0.002-0.02	
C ₃ H ₆ FCl	(HCFC-271)	5	0.001-0.03	

Where a range of ODPs is indicated, the highest value in that range shall be used for the purposes of the Protocol. The ODPs listed as a single value have been determined from calculations based on laboratory measurements. Those listed as a range are based on estimates and are less certain. The range pertains to an isomeric group. The upper value is the estimate of the ODP of the isomer with the highest ODP, and the lower value is the estimate of the ODP of the isomer with the lowest ODP.

** Identifies the most commercially viable substances with ODP values listed against them to be used for the purposes of the Protocol.

*** For substances for which no GWP is indicated, the default value 0 applies until a GWP value is included by means of the procedure foreseen in paragraph 9 (a) (ii) of Article 2.

The following annex shall be added to the Protocol after Annex E:

“Annex F: Controlled substances

Group	Substance	100-Year Global Warming Potential
<i>Group I</i>		
CHF ₂ CHF ₂	HFC-134	1,100
CH ₂ FCF ₃	HFC-134a	1,430
CH ₂ FCHF ₂	HFC-143	353
CHF ₂ CH ₂ CF ₃	HFC-245fa	1,030
CF ₃ CH ₂ CF ₂ CH ₃	HFC-365mfc	794
CF ₃ CHFCF ₃	HFC-227ea	3,220
CH ₂ FCF ₂ CF ₃	HFC-236cb	1,340
CHF ₂ CHFCF ₃	HFC-236ea	1,370
CF ₃ CH ₂ CF ₃	HFC-236fa	9,810
CH ₂ FCF ₂ CHF ₂	HFC-245ca	693
CF ₃ CHFCHFCF ₂ CF ₃	HFC-43-10mee	1,640
CH ₂ F ₂	HFC-32	675
CHF ₂ CF ₃	HFC-125	3,500
CH ₃ CF ₃	HFC-143a	4,470
CH ₃ F	HFC-41	92
CH ₂ FCH ₂ F	HFC-152	53
CH ₃ CHF ₂	HFC-152a	124
<i>Group II</i>		
CHF ₃	HFC-23	14,800

Article II
Relationship to the 1999 Amendment

No State or regional economic integration organization may deposit an instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Amendment unless it has previously, or simultaneously, deposited such an instrument to the Amendment adopted at the Eleventh Meeting of the Parties in Beijing, 3 December 1999.

Article III
Relationship to the United Nations Framework Convention on Climate Change and its Kyoto Protocol

This Amendment is not intended to have the effect of excepting hydrofluorocarbons from the scope of the commitments contained in Articles 4 and 12 of the United Nations Framework Convention on Climate Change or in Articles 2, 5, 7 and 10 of its Kyoto Protocol.

Article IV
Entry into force

1. Except as noted in paragraph 2, below, this Amendment shall enter into force on 1 January 2019, provided that at least twenty instruments of ratification, acceptance or approval of the Amendment have been deposited by States or regional economic integration organizations that are Parties to the Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer. In the event that this condition has not been fulfilled by that date, the Amendment shall enter into force on the ninetieth day following the date on which it has been fulfilled.
2. The changes to Article 4 of the Protocol, Control of trade with non-Parties, set out in Article I of this Amendment shall enter into force on 1 January 2033, provided that at least seventy instruments of ratification, acceptance or approval of the Amendment have been deposited by States or regional economic integration organizations that are Parties to the Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer. In the event that this condition has not been fulfilled by that date, the Amendment shall enter into force on the ninetieth day following the date on which it has been fulfilled.
3. For purposes of paragraphs 1 and 2, any such instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

4. After the entry into force of this Amendment, as provided under paragraphs 1 and 2, it shall enter into force for any other Party to the Protocol on the ninetieth day following the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article V

Provisional application

Any Party may, at any time before this Amendment enters into force for it, declare that it will apply provisionally any of the control measures set out in Article 2J, and the corresponding reporting obligations in Article 7, pending such entry into force.

Analitinė informacija dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimo, priimto dvidešimt aštuntajame šalių susitikime, įvykusiame 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje, ratifikavimo“ projekto

I. Sprendžiama problema	<p>Siekama:</p> <ul style="list-style-type: none">– ratifikuoti ir įgyvendinti Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų pakeitimą, priimtą 2016 m. spalio 10–15 d. Kigalyje (Ruanda) dvidešimt aštuntajame šalių susitikime;– visuotinai užtikrinti klimato apsaugą nuo šiltnamio efektą sukeliančių dujų – hidrofluorangliavandenilių (HFC) poveikio, laipsniškai mažinant HFC gamybą ir naudojimą;– prisidėti prie Paryžiaus susitarimo tikslų vykdymo (įgyvendinus Kigalio pakeitimą, iki XXI a. pabaigos bus išvengta pasaulio temperatūros padidėjimo 0,5°C)
II. Siūlomos priemonės	<p>Laipsniškas HFC gamybos ir naudojimo mažinimas.</p> <p>Lietuvoje HFC negaminamos, taigi, HFC gamybos mažinimo priemonių neturime imtis.</p> <p>Lietuva privalės sumažinti HFC naudojimą 2019 m. – 10%; 2024 m. – 40%, 2029 m. – 70%, 2034 m – 80%, 2036 m. – 85% lyginant su 2011–2013 m. Lietuva HFC naudojimo mažinimo sieks įgyvendindama Reglamentą Nr. 517/2014.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Lietuva jau įgyvendina Reglamentą Nr. 517/2014, taigi, papildomų HFC mažinimo įpareigojimų Lietuvai ratifikavus Kigalio pakeitimą neatsiras.</p> <p>Lietuva moka įmokas į Daugiašalį fondą. 2018–2020 m. Lietuvos įmokos į šį fondą sieks 181 500 JAV dolerių kiekvienais metais.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Mažinamas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, prisidedama prie klimato kaitos švelninimo, stiprinamas ES ir Lietuvos pramonės konkurencingumas trečiųjų šalių atžvilgiu.</p>

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL MONREALIO PROTOKOLO DĖL OZONO SLUOKSNĮ ARDANČIŲ MEDŽIAGŲ PAKEITIMO, PRIIMTO DVIDEŠIMT AŠTUNTAJAME ŠALIŲ SUSITIKIME, ĮVYKUSIAME 2016 M. SPALIO 10-15 D. KIGALYJE, RATIFIKAVIMO“ PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO DEKRETO „DĖL TEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI RATIFIKUOTI MONREALIO PROTOKOLO DĖL OZONO SLUOKSNĮ ARDANČIŲ MEDŽIAGŲ PAKEITIMĄ, PRIIMTĄ DVIDEŠIMT AŠTUNTAJAME ŠALIŲ SUSITIKIME, ĮVYKUSIAME 2016 M. SPALIO 10-15 D. KIGALYJE“ PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KREIPIMOSI Į RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ SU PRAŠYMU PATEIKTI LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI RATIFIKUOTI MONREALIO PROTOKOLO DĖL OZONO SLUOKSNĮ ARDANČIŲ MEDŽIAGŲ PAKEITIMĄ, PRIIMTĄ DVIDEŠIMT AŠTUNTAJAME ŠALIŲ SUSITIKIME, ĮVYKUSIAME 2016 M. SPALIO 10-15 D. KIGALYJE“ PROJEKTO
(TAP NR. 18-253; NR. 18-254; NR. 18-252)
(TAIS NR. 18-2114; NR. 18-2113; NR. 18-2112)**

2018-02-27 Nr. NV-485

Vilnius

Įvertinę parengtų teisės aktų projektų atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, pažymime, kad esminių pastabų neturime, tačiau siūlome įstatymo projekto 1 straipsnyje ištaisyti techninę klaidą ir vietoj „2017 m.“ įrašyti „2018 m.“. Taip pat Respublikos Prezidento dekreto projekto 2 straipsnyje prieš žodžius „aplinkos ministras“ ir žodžius „aplinkos viceministras“ reikėtų įrašyti žodžius „Lietuvos Respublikos“ (Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 6.1 papunktis).

Teisės grupės patarėja

Renata Planutienė